

Aan de leden van de Gemeenteraad
en fractieassistenten

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		CvdR	15 juni 2026
behandeld door	doorkiesnummer	bijlagen	dossiernummer
T.W.M. Loosman-van den Akker	06-12507394		26.353
onderwerp			pr-nummer
Advies over de jaarstukken 2025 en de Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG)			

Geachte leden van de gemeenteraad,

In de vergadering van de Commissie van de Rekening (CvdR) van 1 juni 2026 zijn de conceptjaarstukken 2025 en het concept accountantsverslag 2025 met de accountant besproken. Met deze brief informeren wij u over onze bevindingen en ons advies.

Algemeen

Allereerst spreekt de CvdR haar waardering uit aan de ambtelijke organisatie voor het vele werk dat is verricht om te komen tot de jaarstukken 2025. Ook bedanken wij de accountant voor de controlewerkzaamheden en de toelichting daarop in de commissie. De CvdR is positief over de kwaliteit en leesbaarheid van de jaarstukken 2025. De stukken voldoen aan de vereisten van het BBV en geven een toegankelijk en inzichtelijk beeld van de financiële positie en ontwikkelingen binnen de gemeente Lelystad. De MPG is helder en overzichtelijk opgesteld. Wij adviseren om deze lijn in toekomstige stukken voort te zetten.

Financiële positie en realiteitsgehalte van de begroting

De financiële positie van de gemeente is verder versterkt. De solvabiliteit (de verhouding tussen reserves en totale bezittingen) is gestegen naar 34% in 2025, wat een duidelijke verbetering is ten opzichte van 2018 toen dit nog op de kritieke grens zat. De schuldquote (schuld minus liquide middelen en vorderingen) is in 2025 wederom negatief (- 33%), wat betekent dat de gemeente meer liquide middelen heeft dan schulden. Dit is uitzonderlijk en gunstig. Het eigen vermogen is toegenomen naar € 167,1 miljoen en de beschikbare weerstandscapaciteit is goed ten opzichte van de berekende risico's.

De jaarrekening 2025 sluit met een voordelig gerealiseerd resultaat van ca. € 29 miljoen. In 2025 is er, net zoals in voorgaande jaren, sprake van een aanzienlijk positief saldo ten opzichte van de begroting na wijziging. De afgelopen jaren is er gemiddeld genomen een positief resultaat geweest van ca. € 21 miljoen per jaar waarvan gemiddeld ca. € 13 miljoen per jaar resultaat uit de algemene dienst was.

De CvdR constateert daaruit, dat de gemeente structureel conservatief raamt, en dat het begrotingsbeeld niet altijd aansluit bij de feitelijke realisatie of prognose die gegeven worden in de begrotingsmonitoren. De CvdR adviseert daarom om de voorspellende waarde van deze documenten zowel aan de lastenkant als aan de inkomstenkant, verder te verbeteren.

Daarbij is het van belang om blijvend kritisch te kijken naar de realistische uitvoerbaarheid van de geraamde baten, lasten en investeringen, mede in het licht van de beschikbare capaciteit en de uitvoeringskracht van de organisatie.

Grote projecten en informatievoorziening aan de raad

De beperkte en soms te globale informatievoorziening over grote en complexe projecten blijft een punt van zorg in de jaarstukken. Deze projecten kennen substantiële financiële en bestuurlijke risico's en

vragen om een structureel en transparant informatieregime richting de raad. Wij achten het van belang dat de raad tijdig, eenduidig en vergelijkbaar wordt geïnformeerd over de voortgang, risico's, keuzes en financiële effecten van dergelijke projecten.

De CvdR is daarom van mening dat hiervoor een vaste rapportagestructuur nodig is, die voorziet in een duidelijke en consistente informatievoorziening over grote projecten en adviseert de raad om hier met het college goede werkafspraken over te maken.

Rechtmatigheid en EU-aanbestedingen

Wij constateren dat de rechtmatigheidsverantwoording van het college positief is en dat de onrechtmatigheden binnen de verantwoordingsgrens blijven. Bij de Europese aanbestedingen is sprake van een sterke daling van de afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren. Dat is een positieve ontwikkeling en een teken dat de interne controle is verbeterd. Tegelijkertijd blijft het van belang om de afwijkingen zo snel mogelijk te herstellen en verdere verbeteringen door te voeren in de beheersing van inkoop- en aanbestedingsprocessen.

De CvdR waardeert de voortgang, maar benadrukt dat blijvende aandacht nodig is om structurele fouten op dit vlak terug te dringen.

Sociaal domein, Wmo en jeugdzorg

De CvdR heeft kennis genomen van de bevindingen van de accountant ten aanzien van het sociaal domein. De lopende onderzoeken in het sociaal domein zorgen ervoor dat de accountant nog geen definitief oordeel kan geven over de getrouwheid van de jaarstukken op dit punt. De ambtelijke organisatie heeft veel werk verricht om de rechtmatigheid van de lasten zorgvuldig te onderbouwen. Voor de Wmo is per 1 juni 2025 een nieuwe administratieve werkwijze ingevoerd, waarbij de transitorische posten zorgvuldig zijn onderbouwd. Voor de jeugdzorg is sprake van voortzetting van de eerder ingezette lijn, waarbij de gemeente op basis van interne controles en aanvullende analyses veel werk heeft verricht om de rechtmatigheid aan te tonen.

De CvdR onderstreept het belang van blijvende aandacht voor de juistheid en volledigheid van de lasten, in het bijzonder waar het gaat om de samenloop van beschikkingen en de nog lopende analyses.

In het raadsvoorstel voor bestemming van het resultaat wordt voorgesteld een bedrag van € 9,5 miljoen toe te voegen aan de egaliseriereserve jeugdzorg, ter afdekking van het op dit moment ingeschatte tekort in 2027. De CvdR onderkent dat deze reserve bedoeld is om tijdelijke tekorten op te vangen en ruimte te bieden voor herstel en bijsturing, maar acht het niet wenselijk dat deze reserve jaarlijks volledig wordt benut zonder dat de oorzaak van de tekorten in de jeugdzorg wordt aangepakt. De CvdR adviseert de raad dan ook om, ondanks het bestaan van de egaliseriereserve jeugdzorg, de grote structurele tekorten op jeugdzorg kritisch te blijven beoordelen en tot voorstellen te komen om deze tekorten structureel op te lossen.

Alles overwegende adviseert de CvdR de raad om de jaarstukken 2025 en de MPG in hoofdlijnen positief te beoordelen, onder de genoemde kanttekeningen en met inachtneming van het definitieve oordeel van de accountant.

Vertrouwende u voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

M. Tilstra

Waarnemend Voorzitter Commissie van de Rekening